

PHỔ BIẾN PHÁP LUẬT PHÒNG, CHỐNG MA TÚY CHO NGƯỜI LAO ĐỘNG TRONG CÁC DOANH NGHIỆP

NGUYỄN THỊ KIM HỒNG*

Phổ biến pháp luật phòng, chống ma túy là hoạt động của cơ quan, tổ chức, cá nhân có trách nhiệm, có thẩm quyền truyền bá cho đông đảo quần chúng biết về tác hại của ma túy nhằm nâng cao tri thức, tình cảm, niềm tin cho mọi người, từ đó nâng cao ý thức tôn trọng pháp luật, góp phần đấu tranh phòng, chống ma túy. Bài viết phân tích về công tác phổ biến pháp luật về phòng, chống ma túy cho người lao động trong các doanh nghiệp, đánh giá thực trạng và đề xuất kiến nghị hoàn thiện.

Từ khóa: Phổ biến pháp luật, người lao động, doanh nghiệp, tác hại ma túy.

Ngày nhận bài: 20/6/2022; Biên tập xong: 10/7/2022; Duyệt đăng: 10/7/2022

Disseminating the law on drug prevention and control is an activity of competent agencies, organizations and individuals to propagate to the masses about the harmful effects of drugs. This activity aims to raise people's knowledge, feelings and beliefs, thereby raises the awareness of respecting the law, contributing to the fight against drug abuse. The article analyzes the dissemination of the law on drug prevention and control for employees in enterprises, assesses the current situation and proposes recommendations for improvement.

Keywords: Legal dissemination, employees, enterprises, drug harms.

1. Khái quát về phổ biến pháp luật phòng, chống ma túy cho người lao động trong các doanh nghiệp

Tệ nạn ma túy đang là hiểm họa của các quốc gia, dân tộc trên toàn thế giới. Ma túy là một trong những nguyên nhân chủ yếu làm phát sinh tội phạm, tệ nạn xã hội và lây nhiễm HIV/AIDS. Hậu quả, tác hại do tệ nạn ma túy gây ra ảnh hưởng nghiêm trọng đến phát triển kinh tế - xã hội và an ninh trật tự của đất nước. Phòng ngừa, ngăn chặn và đấu tranh với tệ nạn ma túy là trách nhiệm của cá nhân, gia đình, cơ quan, tổ chức và của toàn xã hội.

Xét về nguyên nhân chủ quan, nguyên nhân mang tính chất quyết định dẫn tới nghiện ma túy là do người sử dụng ma túy thiếu hiểu biết về tác hại của ma túy nên bị kẻ xấu lôi kéo, dụ dỗ sử dụng ma túy. Chính sự thiếu hiểu biết về ma túy cộng với tính hiếu kỳ, tò mò, thích chơi trội thể hiện mình đã là con đường ngắn nhất dẫn đến tình trạng nghiện ma túy. Ngoài ra, mâu thuẫn gia đình (bố mẹ ly hôn, gia đình ly tán) làm cho con cái buồn chán, bỏ học, bỏ nhà đi bụi đời, hình thành các băng nhóm sống lang thang trộm cắp, móc túi... bị kẻ xấu lôi kéo vào sử dụng ma túy.

Xét về nguyên nhân khách quan, mặt trái cơ chế thị trường luôn là mảnh đất cho các loại

tệ nạn xã hội phát triển, đặc biệt là tệ nạn ma túy, đã tác động vào tầng lớp thanh, thiếu niên lối sống thực dụng, thích ăn chơi, hưởng thụ nhưng không chịu lao động. Đồng thời, trong xã hội khoảng cách giàu nghèo ngày càng phân hóa sâu sắc, một số gia đình giàu lên rất nhanh dẫn tới con cái có điều kiện ăn chơi, đua đòi. Một số thanh thiếu niên không có điều kiện về tài chính đáp ứng nhu cầu ăn chơi, đua đòi sinh ra trộm cắp, cướp giật, nhất là khi đã nghiện ma túy thì nhu cầu trên càng cao hơn dẫn tới hành vi vi phạm pháp luật nghiêm trọng như giết người, cướp tài sản để có tiền ăn chơi.

Đặc biệt, ý thức giáo dục, quan tâm con cái của một số gia đình bị buông lỏng. Vì cuộc sống mưu sinh một số bậc cha mẹ mải mê làm ăn kiếm sống mà quên đi giáo dục, uốn nắn con cái trong quan hệ tiếp xúc bạn bè và khuyến bảo tránh xa các loại ma túy nên một số thanh thiếu niên đã rơi vào cảnh nghiện ngập nhưng bố mẹ vẫn không hề hay biết. Chỉ đến khi con mình phạm tội bị bắt giam mới biết, lúc đó đã quá muộn.

Theo Tổ chức Y tế thế giới (WHO), việc sử dụng ma túy thường xuyên sẽ dẫn đến trạng thái nghiện ma túy. Theo đó, nghiện là trạng thái ngộ độc kinh niên hay từng thời kỳ do sử

* Trường Đại học Trà Vinh

dụng lặp đi lặp lại chất ma túy khiến người nghiện ham muốn, không tự kiềm chế được, bằng mọi giá phải tiếp tục sử dụng¹. Biểu hiện của nghiện ma túy là người nghiện có sự ham muốn không kìm chế được và phải sử dụng ma túy bất kỳ giá nào. Dần dần, người nghiện có khuynh hướng tăng dần liều dùng (liều dùng lần sau cao hơn liều dùng trước mới có tác dụng). Khi nghiện, tâm sinh lý của người nghiện bị lệ thuộc vào tác động của chất ma túy. Nếu thiếu ma túy sẽ xuất hiện các triệu chứng như: Uể oải, hạ huyết áp, lên cơn co giật, đau đớn và tìm mọi cách, có thể làm bất cứ điều gì, để có ma túy dùng. Tình trạng lệ thuộc này làm thay đổi cách cư xử, bắt buộc người nghiện luôn cảm thấy sự bức bách phải dùng ma túy để có được những hiệu ứng ma túy về mặt tâm thần và thoát khỏi sự khó chịu, vật vã do thiếu ma túy².

Qua phân tích trên, có thể thấy, tác hại của ma túy sẽ dẫn đến tình trạng bệnh lý. Theo đó, người nghiện ma túy, tức người sử dụng chất ma túy, thuốc gây nghiện, thuốc hướng thần và bị lệ thuộc vào các chất này là người bệnh, cụ thể hơn, là người “mắc một dạng bệnh mãn tính của não bộ”, “bệnh có tính xã hội”, bị “rối loạn về sức khỏe”³. Vì vậy, để giải thoát người nghiện khỏi tình trạng “lệ thuộc vào ma túy”, giải pháp quan trọng đầu tiên là phải giúp họ cai nghiện ma túy. Tuy nhiên, giải pháp trên chỉ là giải pháp “chữa bệnh”, còn giải pháp mang tính “phòng bệnh” là phổ biến pháp luật phòng, chống ma túy.

Dưới góc độ ngôn ngữ, “phổ biến” là “làm cho mọi người biết và thực hiện”⁴. Dưới góc độ pháp lý, phổ biến pháp luật được hiểu là hoạt động của cơ quan, tổ chức, cá nhân có trách nhiệm, có thẩm quyền nhằm truyền bá

pháp luật một cách có định hướng, mục đích, thường xuyên thông qua các hình thức khác nhau đến đối tượng được phổ biến nhằm trang bị cho họ trình độ, kiến thức pháp luật, nhận thức được quyền và trách nhiệm của mình về tiếp cận thông tin pháp luật để nâng cao ý thức tôn trọng và chấp hành pháp luật⁵. Từ đó, có thể hiểu, phổ biến pháp luật phòng, chống ma túy là hoạt động của cơ quan, tổ chức, cá nhân có trách nhiệm, có thẩm quyền truyền bá cho đông đảo quần chúng biết về tác hại của ma túy nhằm nâng cao tri thức, tình cảm, niềm tin cho mọi người, từ đó nâng cao ý thức tôn trọng pháp luật, góp phần đấu tranh phòng, chống ma túy.

Thời gian gần đây, tình trạng sử dụng ma túy trái phép không chỉ được thực hiện bởi những đối tượng truyền thống là học sinh, sinh viên, lái xe, lao động tự do mà còn “lên lời” vào các doanh nghiệp. Tình trạng người lao động nghiện ma túy hiện nay có những diễn biến phức tạp. Vì vậy, việc phổ biến pháp luật phòng, chống ma túy cho người lao động trong các doanh nghiệp là một hoạt động rất quan trọng.

** Về chủ thể phổ biến pháp luật phòng, chống ma túy cho người lao động trong các doanh nghiệp*

Theo Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật năm 2012 thì phổ biến pháp luật là trách nhiệm của toàn bộ hệ thống chính trị. Trên cơ sở đó, Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật năm 2012 đã dành cả Chương III để quy định về chủ thể chịu trách nhiệm phổ biến pháp luật phòng, chống ma túy cho người lao động trong các doanh nghiệp. Trách nhiệm này được luật quy định từ cơ quan Trung ương (như Chính phủ, Bộ, cơ quan ngang Bộ...) cho đến địa phương (Hội đồng nhân dân, Ủy ban nhân dân các cấp, Tòa án nhân dân, Viện kiểm sát nhân dân, Kiểm toán nhà nước). Trách nhiệm phổ biến pháp luật phòng, chống ma túy không chỉ được thực hiện bởi các cơ quan nhà nước mà còn được thực hiện bởi Ủy ban Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và các tổ chức thành viên của Mặt trận và tổ chức hành nghề về pháp luật, tổ chức xã hội nghề nghiệp về pháp luật, cơ sở đào tạo luật, cơ sở đào tạo, bồi dưỡng chức danh tư pháp.

¹ Nguyễn Xuân Tính (2018), “Đề xuất sửa đổi chế tài đối với các vi phạm về phòng chống ma túy”, Tạp chí Cảnh sát nhân dân, (6), tr. 15.

² Hoàng Thị Kim Đào (2016), “Đánh giá kết quả phục hồi chức năng hệ thần kinh trung ương trong điều trị nghiện ma túy”, Tạp chí Y học Việt Nam, (4), tr. 36.

³ Nguyễn Quang Bài (2017), “Áp dụng liệu pháp châm cứu trong điều trị nghiện ma túy”, Tạp chí Y học Việt Nam, (7), tr. 47.

⁴ Nguyễn Như Ý (Chủ biên, 2013), *Đại từ điển tiếng Việt (tái bản lần thứ 13)*, Nxb. Đại học Quốc gia Tp. Hồ Chí Minh, tr. 1462.

⁵ Nguyễn Xuân Viễn (2017), “Kết quả tuyên truyền, vận động chấp hành pháp luật trong cộng đồng dân cư”, Tạp chí Dân chủ và pháp luật, (3), tr. 7.

Theo Điều 44 Luật Phòng, chống ma túy năm 2021 thì phổ biến, giáo dục về phòng, chống ma túy là một nội dung quản lý nhà nước về phòng, chống ma túy. Nội dung này được thực hiện bởi chủ thể quan trọng nhất là Chính phủ. Nói cách khác, Chính phủ là chủ thể đầu tiên chịu trách nhiệm phổ biến pháp luật phòng, chống ma túy. Các bộ, cơ quan ngang bộ, các cơ quan nhà nước, tổ chức khác trong phạm vi nhiệm vụ, quyền hạn của mình có trách nhiệm phổ biến pháp luật phòng, chống ma túy.

Phổ biến pháp luật phòng, chống ma túy là một nhiệm vụ quan trọng. Muốn thực hiện được nhiệm vụ này, các chủ thể phổ biến pháp luật phòng, chống ma túy đóng vai trò là nhân tố quyết định, đặc biệt là đội ngũ báo cáo viên pháp luật. Theo Điều 35 Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật năm 2012 thì báo cáo viên pháp luật là cán bộ, công chức, viên chức và sỹ quan trong lực lượng vũ trang nhân dân được cơ quan có thẩm quyền ra quyết định công nhận để kiêm nhiệm thực hiện hoạt động phổ biến pháp luật phòng, chống ma túy. Báo cáo viên pháp luật là những chủ thể chịu trách nhiệm quan trọng trong hoạt động phổ biến pháp luật phòng, chống ma túy. Chính vì vậy, để thực hiện tốt công tác phổ biến pháp luật phòng, chống ma túy thì cần phải xây dựng đội ngũ này am hiểu pháp luật phòng, chống ma túy, vững về chuyên môn, có năng lực và kinh nghiệm thực tiễn.

** Đối tượng được phổ biến pháp luật phòng, chống ma túy là người lao động trong các doanh nghiệp*

Theo Điều 2 Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật năm 2012 thì “*công dân có quyền được thông tin về pháp luật và có trách nhiệm chủ động tìm hiểu, học tập pháp luật*”. Như vậy, đối tượng được phổ biến pháp luật phòng, chống ma túy rất rộng. Mọi cá nhân, tổ chức, cơ quan... là những đối tượng tiếp nhận nội dung phổ biến pháp luật phòng, chống ma túy do các chủ thể phổ biến pháp luật phòng, chống ma túy tiến hành. Do phạm vi nghiên cứu của bài viết là người lao động trong các doanh nghiệp nên đối tượng được phổ biến pháp luật phòng, chống ma túy được nói đến ở đây là người lao động trong các doanh nghiệp.

** Hình thức phổ biến pháp luật phòng, chống ma túy*

Hình thức phổ biến pháp luật phòng, chống ma túy được hiểu là các hoạt động cụ thể để tổ chức phổ biến pháp luật phòng, chống ma túy, qua đó thể hiện nội dung cần phổ biến. Theo Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật năm 2012 thì các hình thức phổ biến pháp luật phòng, chống ma túy có thể là: i. Họp báo, thông cáo báo chí; ii. Phổ biến pháp luật trực tiếp; tư vấn, hướng dẫn tìm hiểu pháp luật; cung cấp thông tin, tài liệu pháp luật; iii. Thông qua các phương tiện thông tin đại chúng, loa truyền thanh, Internet, pa-nô, áp-phích, tranh cổ động; đăng tải trên Công báo; đăng tải thông tin pháp luật trên trang thông tin điện tử; niêm yết tại nơi làm việc của người lao động; iv. Tổ chức thi tìm hiểu pháp luật; v. Thông qua công tác xét xử, xử lý vi phạm hành chính...; vi. lồng ghép trong hoạt động văn hóa, văn nghệ, sinh hoạt của doanh nghiệp; vii. Các hình thức phổ biến pháp luật khác phù hợp với người lao động trong các doanh nghiệp.

2. Một số hạn chế, bất cập về phổ biến pháp luật phòng, chống ma túy cho người lao động trong các doanh nghiệp

Thứ nhất, phổ biến pháp luật về tác hại của ma túy cho người lao động trong các doanh nghiệp là công tác có ý nghĩa rất lớn trong việc đưa pháp luật phòng, chống ma túy vào tổ chức đời sống của người lao động trong các doanh nghiệp. Tuy nhiên, trong thời gian qua, công tác này chỉ thực hiện được một mặt là nâng cao hiểu biết pháp luật về tác hại của ma túy cho người lao động trong các doanh nghiệp mà chưa chú trọng việc định hướng tình cảm pháp lý, tinh thần “thượng tôn pháp luật” trong đời sống xã hội. Thực ra, công tác phổ biến pháp luật phòng, chống ma túy phải làm cho người lao động trong các doanh nghiệp hiểu rằng mục đích của pháp luật phòng, chống ma túy là phòng ngừa, ngăn chặn, đấu tranh chống tệ nạn ma túy; kiểm soát các hoạt động hợp pháp liên quan đến ma túy nhằm bảo vệ người lao động trong các doanh nghiệp khỏi các hậu quả tàn phá về sức khỏe. Do đó, tôn trọng và tự giác chấp hành các quy định của pháp luật về phòng, chống ma túy cũng chính là bảo vệ tính mạng, sức khỏe cho chính người lao động trong các doanh nghiệp. Có như vậy, bằng cách trực tiếp tác động vào nhận thức và tình cảm của họ đối với pháp luật phòng, chống ma túy thì mới dần dần nâng cao ý thức pháp luật cho người

lao động trong các doanh nghiệp, từ đó hạn chế các hành vi vi phạm liên quan đến ma túy.

Thứ hai, công tác phổ biến pháp luật phòng, chống ma túy chưa thực sự có chiều sâu. Khi chưa có sự khai thông về nhận thức thì không thể chuyển biến về hành vi, dù bên cạnh còn có biện pháp cưỡng chế. Một khi việc phổ biến, giáo dục pháp luật phòng, chống ma túy chưa đủ “thấm” để vượt qua “điểm nghẽn” về nhận thức của người dân thì không thể nâng cao ý thức chấp hành pháp luật phòng, chống ma túy. Thực tế đã có nhiều hình thức phổ biến pháp luật phòng, chống ma túy cho người lao động trong các doanh nghiệp như: Tổ chức các cuộc thi về Luật Phòng, chống ma túy; thực hiện các panô, áp phích... liên quan đến tác hại của ma túy nhưng hiệu quả thực sự lại không cao.

Thứ ba, một trong những khó khăn trong công tác phổ biến pháp luật phòng, chống ma túy cho người lao động trong các doanh nghiệp thời gian qua là theo quy định của Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật, nhiệm vụ phổ biến, giáo dục pháp luật là trách nhiệm của cả hệ thống chính trị và được các ngành, các cấp thực hiện theo cơ chế bắt buộc, chưa có cơ chế thúc đẩy các cá nhân tự nghiên cứu, tìm hiểu pháp luật. Điều đó dẫn đến việc tạo gánh nặng cho một số cơ quan nhà nước trong khi nguồn nhân lực ngày càng tinh giản, công việc nhiều; chưa khuyến khích, nâng cao trách nhiệm tự học tập, tìm hiểu pháp luật về phòng, chống ma túy của công dân nên hiệu quả phổ biến, giáo dục chưa cao.

3. Một số giải pháp nâng cao hiệu quả phổ biến pháp luật phòng, chống ma túy cho người lao động trong các doanh nghiệp

Điều 10 Luật Phổ biến, giáo dục pháp luật năm 2012 quy định nội dung phổ biến, giáo dục pháp luật phải liên quan đến ý thức tôn trọng và chấp hành pháp luật; ý thức bảo vệ pháp luật; lợi ích của việc chấp hành pháp luật; gương người tốt, việc tốt trong thực hiện pháp luật. Bên cạnh đó, Điều 11 Luật này còn nêu phải kết hợp các hình thức phổ biến, giáo dục pháp luật như họp báo, tư vấn, cung cấp tài liệu... Với những ý nghĩa như vậy, để pháp luật về phổ biến pháp luật phòng, chống ma túy phát huy hiệu quả, cần thực hiện đồng bộ các giải pháp sau:

Thứ nhất, về mặt pháp lý, cần thường xuyên rà soát và hệ thống hóa các văn bản pháp luật về phòng, chống ma túy và tác hại của ma túy. Hoạt động rà soát và hệ thống hóa văn bản pháp luật về phòng, chống ma túy xuất phát từ thực trạng ban hành và thực hiện pháp luật về phòng, chống ma túy để kịp thời hủy bỏ các quy định đã lỗi thời và bổ sung những quy định mới phù hợp với điều kiện kinh tế, xã hội của đất nước. Để tạo cơ sở pháp lý cho hoạt động phổ biến pháp luật phòng, chống ma túy cho người lao động trong các doanh nghiệp, các cơ quan nhà nước có thẩm quyền đã ban hành một số lượng lớn các văn bản quy phạm pháp luật phòng, chống ma túy. Các văn bản này được ban hành trong những thời điểm, điều kiện và hoàn cảnh khác nhau nên không tránh khỏi tình trạng mâu thuẫn, chồng chéo, lạc hậu so với thực tiễn. Khắc phục tình trạng trên, một trong những giải pháp quan trọng là tiến hành thường xuyên và có chất lượng việc rà soát và hệ thống hóa các văn bản pháp luật về phòng, chống ma túy trong từng lĩnh vực cụ thể.

Rà soát và hệ thống hóa văn bản pháp luật hiện hành nói chung và pháp luật về phòng, chống ma túy nói riêng là công việc rất quan trọng, thể hiện ở một số điểm: *Một là*, phục vụ trực tiếp cho việc xây dựng và hoàn thiện hệ thống pháp luật. Mục tiêu của hoạt động rà soát, hệ thống hóa pháp luật về phòng, chống ma túy là nhằm sửa đổi, bổ sung, thay thế, hoặc loại bỏ các quy định, các văn bản pháp luật về phòng, chống ma túy trái với Hiến pháp năm 2013 và các đạo luật, các văn bản mâu thuẫn, chồng chéo hoặc không phù hợp với thực tiễn để xây dựng và hoàn thiện hệ thống pháp luật về phòng, chống ma túy thống nhất, hợp hiến, hợp pháp. *Hai là*, kết quả của rà soát, hệ thống hóa là đưa ra các danh mục (danh mục các văn bản pháp luật hết hiệu lực, còn hiệu lực thi hành; danh mục văn bản pháp luật cần ban hành mới, cần sửa đổi, bổ sung; cần bãi bỏ, hủy bỏ và đình chỉ thi hành); với các loại danh mục này, cơ quan quản lý nhà nước và người dân sẽ thuận lợi hơn trong quá trình tìm hiểu pháp luật, dễ dàng biết được những văn bản pháp luật nào còn hay đã hết hiệu lực và phải thực hiện theo văn bản, quy định nào cho phù hợp.

Thứ hai, về nội dung, tiếp tục triển khai sâu rộng trên phạm vi cả nước các hoạt động phổ biến về Luật Phòng, chống ma túy năm

2021; Nghị định số 105/2021/NĐ-CP quy định chi tiết và hướng dẫn thi hành một số điều của Luật Phòng, chống ma túy; Nghị định số 116/2021/NĐ-CP quy định chi tiết một số điều của Luật Phòng, chống ma túy, Luật Xử lý vi phạm hành chính về cai nghiện ma túy và quản lý sau cai nghiện ma túy; Nghị định số 144/2021/NĐ-CP quy định xử phạt vi phạm hành chính đối với các vi phạm về phòng, chống ma túy; Bộ luật Hình sự năm 2015 (sửa đổi, bổ sung năm 2017)... Phổ biến về những lợi ích của việc không sử dụng ma túy, những tấm gương tập thể, cá nhân có cách làm hay, hiệu quả trong việc phòng, chống tác hại của ma túy. Đồng thời, cũng đề cập đến những khó khăn vướng mắc từ thực tiễn áp dụng và biện pháp tháo gỡ. Phổ biến về hậu quả của ma túy đối với xã hội, gia đình và mỗi cá nhân làm bài học cho mọi người...

Thứ ba, về hình thức phổ biến pháp luật phòng, chống ma túy cho người lao động trong các doanh nghiệp, cần kết hợp các biện pháp như thông qua tấm gương của những cá nhân, tổ chức tiên tiến điển hình; phổ biến qua các phương tiện thông tin đại chúng, các ấn phẩm báo chí, bản tin; phổ biến qua tổ chức hội nghị, hội thảo, tọa đàm... Bên cạnh đó, cần chú trọng phổ biến qua mạng lưới truyền thông cơ sở của chính doanh nghiệp.

Thứ tư, chú trọng xây dựng nội dung phổ biến pháp luật phòng, chống ma túy cho phù hợp với đặc thù người lao động trong các doanh nghiệp. Đối với người lao động trong các doanh nghiệp có vốn của nhà nước thì tập trung phổ biến các quy định về trách nhiệm phòng, chống ma túy, các biện pháp ngăn chặn việc sử dụng ma túy, thậm chí có thể đưa nội dung chấp hành các quy định pháp luật về phòng, chống ma túy là một tiêu chuẩn đánh giá mức độ hoàn thành nhiệm vụ. Đối với người lao động trong các doanh nghiệp không có vốn của nhà nước thì tập trung phổ biến, giáo dục các quy định về các hành vi bị nghiêm cấm và hình thức, biện pháp trừng phạt nếu vi phạm liên quan đến ma túy... Lưu ý, khi phổ biến pháp luật phòng, chống ma túy, cần giải thích, phân tích cho người lao động trong các doanh nghiệp hiểu pháp luật không chỉ bao gồm các quy định cưỡng chế, thực thi pháp luật, biện pháp giải quyết tranh chấp mà còn bao gồm các quy định bảo vệ quyền và lợi ích hợp pháp

của người lao động trong các doanh nghiệp, bảo đảm trật tự ổn định, tạo môi trường thuận lợi và điều kiện trong mối quan hệ giữa người lao động trong các doanh nghiệp với nhau, đảm bảo tính bình đẳng, công bằng và gắn bó giữa các thành viên trong doanh nghiệp.

Thứ năm, nâng cao chất lượng đội ngũ làm công tác phổ biến pháp luật phòng, chống ma túy. Thực tiễn công tác phổ biến pháp luật pháp luật phòng, chống ma túy thời gian qua cho thấy, để nâng cao hiệu quả công tác phổ biến pháp luật thì nhân tố con người là quan trọng nhất, quyết định đến chất lượng, hiệu quả hoạt động phổ biến pháp luật. Điều đó đòi hỏi phải tăng cường củng cố, kiện toàn và xây dựng đội ngũ làm công tác này vững mạnh cả về số lượng và chất lượng, có phẩm chất chính trị, trình độ chuyên môn vững vàng, có kỹ năng truyền đạt, có kiến thức sâu về pháp luật, văn hóa, kiến thức xã hội cũng như các kiến thức về tổ chức và hoạt động của một doanh nghiệp cụ thể.

Thứ sáu, tăng cường mối quan hệ phối hợp giữa các tổ chức, đoàn thể, các lực lượng tại địa phương trong phổ biến pháp luật phòng, chống ma túy cho người lao động trong các doanh nghiệp. Phổ biến pháp luật phòng, chống ma túy cho người lao động trong các doanh nghiệp là trách nhiệm của mọi tổ chức, đoàn thể, lực lượng ở địa phương. Do đó, tăng cường phối hợp giữa các tổ chức, đoàn thể, các lực lượng là đòi hỏi khách quan, nhằm tạo sức mạnh tổng hợp trong thực hiện những mục tiêu, yêu cầu, nội dung, nhiệm vụ phổ biến pháp luật phòng, chống ma túy cho người lao động trong các doanh nghiệp đặt ra. Đây cũng là việc làm cần thiết nhằm bổ sung, tương trợ lẫn nhau trong công tác phổ biến pháp luật phòng, chống ma túy cho người lao động trong các doanh nghiệp. Để nâng cao hiệu quả phối hợp trong phổ biến pháp luật phòng, chống ma túy, cần tiếp tục quán triệt cho các tổ chức, đoàn thể, các lực lượng nhận thức sâu sắc về vị trí, vai trò, chức năng, nhiệm vụ và thấy được tính tất yếu, sự cần thiết phải phối hợp trong phổ biến pháp luật phòng, chống ma túy cho người lao động trong các doanh nghiệp; xác định rõ nội dung, phương pháp và chủ thể tham gia phối hợp trong từng mặt, nhiệm vụ cụ thể của công tác phổ biến pháp luật phòng, chống ma túy cho người lao động trong các doanh nghiệp./.